

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623207408
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2623207408.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Bibiány Ťažiarovej a JUDr. Moniky Vozárovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnenkyňou: Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX. C. XXXX, trvalo bytom D., časť obce E. F. G., H. G. I. D. XXX/XXX, o zaplatenie 632,47 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica z 13. marca 2024 č. k. 20Csp/4/2023–129, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

21CoCsp/20/2024

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obch.z.“); § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 7 ods. 1, 2, 15, 20, 21, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“); § 37 ods. 1, § 54a, § 457, § 517 ods. 1 a 2, § 563, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. z.“). Vecne dôvodil, že spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA so sídlom Paríž - Francúzsko, pobočka zahraničnej banky Bratislava, IČO 4728713 (ďalej len pôvodný žalobca) sa žalobou podanou na súde dňa 15.6.2023 (poznámka odvolacieho súdu - správne 14.6.2023) domáhal toho, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny v sume 632,47 eur spolu s úrokmi vo výške 24 % zo sumy 544,45 eur od 28.4.2021 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 603,47 eur od 28.4.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.9.2017 uzavrel pôvodný žalobca so žalovanou Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty (ďalej len „zmluva“) predmetom ktorej bol záväzok poskytnúť žalovanej spotrebiteľský úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného v zmluve a súčasne záväzok žalovanej vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaná po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej sume 863,30 eur tak, že sumu 790,50 eur čerpala výbermi v hotovosti z bankomatov platbami na vybraných obchodných miestach a platbami

doplnkového poistenia a sumu 72,80 eur predstavujú poplatky, ktoré pôvodný žalobca účtoval v súlade so zmluvou. Napriek zmluvne dohodnutým podmienkam žalovaná do podania žaloby zaplatila len sumu 753,45 eur. Pretože žalovaná porušila svoje povinnosti podľa zmluvy, tak pôvodný žalobca ku dňu 27.4.2021 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru sumu 632,47 eur (544,45 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny, 54,67 eur z titulu dlžných úrokov z úveru, 4,35 eur z titulu dlžného poistného, 29 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Nakoľko žalovaná dlžnú sumu nezaplatila v lehote splatnosti, domáha sa zaplata aj dohodnutých riadnych úrokov. Podaním doručeným súdu 8.8.2023 (poznámka odvolacieho súdu - správne 18.7.2023, dňa 8.8.2023 žalobca súhlasil so vstupom) oznámil pôvodný žalobca, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej podľa § 524 a nasl. O.z., zo dňa 21.6.2023 medzi postupcom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA so sídlom Paríž, pobočka Bratislava, IČO: 47258713 (ďalej len pôvodný žalobca) a žalobcom prišlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Okresný súd Senica uznesením č. k. 20Csp/4/2023-96 z 12.9.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.10.2023, pripustil aby do konania namiesto doterajšieho žalobcu vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko s.r.o. Bratislava, IČO: 35724803, teda žalobca. Na výzvu súdu žalobca podaním doručeným súdu dňa 22.12.2023 upresnil, že pôvodný žalobca dňa 1.3.2021 vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok a zároveň ju upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Táto výzva bola doručená dňa 9.3.2021 od jej doručenia začala plynúť 15-dňová lehota v zmysle ust. § 53 ods. 9 O.z. a uplynula dňa 24.3.2021. Nakoľko k úhrade dlžných splátok neprišlo, pôvodný žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 27.4.2021. Ku skúmaniu bonity žalovanej zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ uviedol, že v čase poskytnutia tohto úveru ešte nebolo plané opatrenie NBS SR č. 10/2017 (toto nadobudlo platnosť až dňom 1.1.2018) a preto pôvodný žalobca skúmal bonitu žalovanej len v zmysle § 7 ods. 21 ZoSÚ. V dokumente spracovanie osobných údajov uviedol spotrebiteľ ostatné záväzky s mesačnou splátkou 0 eur. Uvedené si veriteľ overil dopytom úverového registra a zistil, že spotrebiteľ v tom čase mal jeden existujúci záväzok vo výške 121 eur. Veriteľ počítal s príjmom spotrebiteľa vo výške 850 eur mesačne, ktorý spotrebiteľ jednak sám uviedol a ktorého výšku si veriteľ overil dopytom u SP z 30.9.2017, odkiaľ prišla totožná odpoveď. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum vo výške 199 eur. Pri výdavkoch teda počítal so sumou 387 eur (138 eur splátky úverov, 199 eur živ. minimum a nájomné 50 eur). Žalovaná sa k žalobe nevyjadřila.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie Zmluvou o postúpení pohľadávok z 21.6.2023, Prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovou zmluvou o poskytovaní platobných služieb z 30.9.2017, výpisom z úverového účtu, listom z 1.3.2021 „Výzva na zaplataenie dlžnej čiastky“, listom z 27.4.2021 „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru...“, spolu s doručenkou z 30.4.2021, listom z 18.7.2023 „Oznámenie o postúpenie pohľadávky - úver.č. 42771391601100, písomnými vyjadreniami žalobcu ako i ostatným obsahom súdneho spisu a zistil skutkový stav veci: Zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb uzatvorenej medzi (pôvodným) žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom z 30.9.2017 vyplynulo, že postupca poskytol žalovanej úver vo forme schváleného úverového rámca, pričom výška prvého čerpania bola 539 eur za podmienok dohodnutých v tejto zmluve (viď bod 1.1. čl.1 zmluvy) a žalovaná sa zaviazala poskytnutý revolvingový úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky, ako aj splniť si ďalšie povinnosti dohodnuté v tejto zmluve. Výška úverového rámca pritom bola v tejto zmluve uvedená v sume 5.000 eur a súčasne tam bola uvedená aktuálna výška úverového rámca v sume 550 eur. Z výpisu z účtu žalovanej, ako aj z písomných vyjadrení žalobcu súd zistil, že žalovaná skutočne čerpala sumu 669 eur, pričom žalovaná žalobcovi zaplatil celkom sumu 753,45 eur. Listom z 1.3.2021 „Výzva na zaplataenie dlžnej čiastky úveru“ vyzval pôvodný žalobca žalovanú na zaplataenie dlžnej čiastky vo výške 79 eur. Doručenka od žalovanej nebola súdu predložená (poznámka odvolacieho súdu na č.l. 117 podací hárok a na č. l. 115 potvrdenie pošty o doručení). Listom z 27.4.2021 „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru...“, pôvodný žalobca oznámil žalovanej, že prišlo k mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 17.8.2020 (poznámka odvolacieho súdu – správne ku dňu 27.4.2021). Tento list prevzala žalovaná podľa pripojenej doručky dňa 30.4.2021. Listom z 18.7.2023 oznámil pôvodný žalobca súdu, že pohľadávka voči žalovanej bola postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 21.6.2023, účinnnej od 3.7.2023. Toto prevzala žalovaná spolu so žalobou a ostatnými dokladmi dňa 27.9.2023.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi postupcom a žalovanou zo dňa

30.9.2017 spĺňa definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, nakoľko v danom prípade išlo o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy vo forme úveru podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ veriteľom podľa § 2 písm. b/ ZoSÚ (postupcom) ako právnickou osobou, ktorá ponúka, resp. poskytuje úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti spotrebiteľovi podľa § 2 písm. a/ ZoSÚ (žalovanej) ako fyzickej osobe, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania alebo povolania. Táto zmluva je však neurčitá v jej základnej obsahovej náležitosti, ktorou je výška (schváleného) úverového rámca, keď v zmluve sa uvádza suma 5.000 eur ako tzv. úverový rámec, ale súčasne aj suma 550 eur ako tzv. aktuálna výška úverového rámca. Túto nezrovnalosť nie je možné odstrániť ani výkladom, a teda nie je možné ustáliť aký (schválený) úverový rámec si účastníci zmluvy vlastne v tejto zmluve dohodli. Vzhľadom na uvedené (keďže dojednanie o výške schváleného úverového rámca predstavuje podstatnú náležitosť zmluvy o úvere, čím je toto dojednanie neoddeliteľné od zvyšného obsahu zmluvy o úvere) možno celú zmluvu podľa § 37 ods. 1 O.z. považovať za (absolútne) neplatnú pre jej neurčitosť (viď aj rozsudok Okresného súdu Prešov z 28.1.2015 sp. zn. 11C/171/2014, ktorého závery potvrdil a jeho odôvodnenie si v plnom rozsahu osvojil aj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27.10.2016 sp. zn. 6Co/121/2015). Na absolútnu neplatnosť zmluvy musí pritom súd prihliadať ex offa (aj bez návrhu strán), a to obzvlášť v prípade, ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, kedy súd môže aj podľa procesných predpisov (§ 295 CSP) vykonávať dôkazy ex offa.

Dôsledkom vyššie uvedeného je aj záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ZoSÚ žalobca nepreukázal súdu že by pôvodný žalobca pred poskytnutím úveru posúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Vychádzajúc aj z uvedeného je potrebné považovať poskytnutý úver aj za bezúročný a bez poplatkov. Tento neskúmal riadnym spôsobom skutočné výdaje spotrebiteľa, pričom zobral do úvahy len sumu životného minima, čo je nedostatočné. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Z právneho záveru o (absolútnej) neplatnosti zmluvy ako celku, ako i z toho, že žalobca hrubo porušil povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ vyplýva, že žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi právnym titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 457 O.z. len sumu, ktorú od žalobcu na základe tejto neplatnej zmluvy dostala, t.j. sumu 669 eur po odpočítaní doteraz (na základe tejto zmluvy) žalovanou uhradenej sumy

vo výške 753,50 eur t. j. žalovaná zaplatila viac ako dostala (viď právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27.10.2016 sp. zn.: 6Co/121/2015). Preto súd podľa § 457 O.z. žalobu zamietol. Na základe absolútne (od počiatku) neplatnej úverovej zmluvy totiž žalobcovi nikdy nemohol vzniknúť nárok na dojednané poplatky ani riadne úroky. V prejednávacom prípade neprichádzala do úvahy taká formulácia žalobného petitu, ktorá by zohľadňovala synalagmatický záväzok žalobcu, pretože žalobca na základe tejto zmluvy od žalovanej nič nedostal. V súvislosti s uplatneným nárokom na zaplatenie poplatkov a riadnych úrokov, však treba uviesť, že na tieto by žalobca nemal nárok ani ak by súd dospel k záveru, že táto zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je absolútne neplatná, pretože (keďže išlo podľa zmluvy o spotrebiteľský úver) a táto zmluva neobsahuje obligatórnu obsahovú náležitosť vyžadovanú § 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ, teda adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (len adresu predávajúceho), tak to má podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ za následok, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku (od uzatvorenia zmluvy). V tejto súvislosti tunajší súd odkázal aj na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3.12.2014 sp. zn.: 4Co/138/2014, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil, podľa ktorého: „vedenie identifikačných údajov predajcu v pravom hornom rohu prvej strany zmluvy, na ktoré sa odvoláva žalobca, nemožno považovať za údaj, na základe ktorého by žalovaný ako spotrebiteľ nadobudol vedomosť, že si u tohto predajcu aj môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Súd prvého stupňa správne tento nedostatok zmluvy posúdil, a preto je úver bezúročný a bez poplatkov. Ani uvedenie žalobcu v ľavom hornom rohu prvej strany zmluvy ako subjektu, u ktorého si spotrebiteľ mohol podľa zmluvy uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť v zmysle námietky žalobcu, nie je podľa krajského súdu náležitým označením subjektu, u ktorého si môže žalovaný ako spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.“ Obdobný názor vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24.11.2014 sp. zn. 23Co/354/2013. Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania, tak vzhľadom na to, že zmluva z 30.9.2017 je absolútne neplatná, teda neplatná od počiatku (od jej uzatvorenia), nikdy ani nemohlo dôjsť k jej ukončeniu neskôr. K bezdôvodnému obohateniu došlo na strane žalovanej už momentom poskytnutia jednotlivých súm úverových prostriedkov, teda čerpaním týchto prostriedkov zo strany žalovanej. V prípade bezdôvodného obohatenia je splatnosť daná § 563 O.z., teda odvíja sa od momentu doručenia výzvy oprávnenej osoby povinnej osobe na vydanie bezdôvodného obohatenia. Za takúto výzvu možno považovať aj výzvu žalobcu obsiahnutú v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (hoci samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je inak ako úkon podľa § 565 Občianskeho zákonníka neplatné), pretože v tomto oznámení bola žalovaná vyzvaná (hoci z nesprávneho právneho titulu, teda nie z titulu bezdôvodného obohatenia) na úhradu (aj) sumy dlžnej z tejto zmluvy titulom bezdôvodného obohatenia. Keďže toto oznámenie (ako hmotnoprávny úkon) bolo doručené žalovanej dňa 30.4.2021, bolo by možné podľa § 563 O.z. priznať žalobcovi úroky z omeškania najskôr od 1.5.2021. Z úverového účtu žalovanej je zrejmé, že ku dňu 1.4.2021 žalovaná zaplatila sumu 754,50 eur (správne 753,50 eur). Z uvedeného je zrejmé, že ku dňu 1.5.2021 žalovaná nebola v omeškani a preto súd žalobu zamietol aj v časti uplatnených úrokov z omeškania.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalovaná si nárok na náhradu trov konania jednak neuplatnila a jednak jej žiadne nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalobca, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe v plnom rozsahu resp. na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Dôvodil, že súd v bode 26. a nasl. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval, že zmluva o revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi postupcom a žalovaným dňa 30.9.2017 je neplatná z dôvodu neurčitosti, nakoľko nie je zrejmé, aký úverový rámec si zmluvné strany dohodli. Podľa názoru žalobcu je predmetný nikým netvrdený záver súdu nesprávny a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Zároveň súd predmetným postupom – určením neplatnosti zmluvy za nespornosti skutkových tvrdení, doložením radu dôkazov preukazujúcich zmluvný vzťah a najmä bez výzvy na doplnenie žaloby – znemožnil žalobcovi uskutočňovať mu jeho procesné práva v takom rozsahu, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti poukázal na to, že súd výzvou z 19.6.2023 vyzýval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení žaloby podľa § 150 CSP vo vzťahu k žalovanej čiastke 29 eur (náklady spojené s uplatnením pohľadávky), žalovanej čiastke 54,67 eur (úroky z úveru), splnenia povinnosti podľa § 7 ZoSÚ, splnenia podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 O.z. V predmetnej výzve – na ktorú žalobca aj riadne reagoval doložením vyžadovaného – žalobca podľa

obsahu nenachádza výzvu súdu podľa § 129 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. Podľa názoru žalobcu je evidentné, že súd nevytvoril žalobcovi dostatočný procesný priestor na obhajovanie jeho práv na súde. Z predmetnej výzvy je zrejmé, že súd žalobcu na doplnenie žaloby – skutkových tvrdení vo vzťahu k uzavretiu zmluvy resp. jej obsahu – vôbec nevyzýval. Súd žalobcu vyzýval na zdôvodnenie príslušenstva, skúmania bonity a podmienok pre vyhlásenie splatnosti, inak povedané vyzýval žalobcu na zdôvodnenie vedľajších skutočností, ktoré nastupujú až druhotne, kedy niet sporu o existujúcom zmluvnom vzťahu. Z logiky veci súd nevyzve žalobcu na zdôvodnenie úroku z úveru, ak nemá preukázaný úverový vzťah ako primárny záväzok. Obdobne sa to vzťahuje aj na skúmanie bonity – ako predzmluvnej povinnosti veriteľa, či vyhláseniu splatnosti – kedy ust. § 53 ods. 9 O.z. predpokladá plnenie v splátkach (teda musí byť dohodnuté) a § 565 O.z. výslovne predpokladá zmluvnú dohodu na možnosti vyhlásiť splatnosť ako takú. Príkladom ad absurdum – to je ako keby si súd vyžiadal ohliadnutie kľúčov od auta vrátane dokumentácie a po ich predložení by v rozsudku konštatoval, že žiadne auto neexistuje, pričom uvedený záver nie len, že nikto netvrdí, ale ani z ničoho nevyplýva. Rozhodnutie súdu sa javí byť v maximálnej možnej miere prekvapivé, ak súd vôbec nevyzýval na doplnenie žaloby ohľadom existencie zmluvného vzťahu resp. výšky poskytnutého úveru, naopak žiadal od veriteľa vysvetlenie skutkových tvrdení, ktoré majú pôvod v existujúcom zmluvnom vzťahu a napokon v rozsudku súd dospel k záveru o neurčitosti a teda absolútnej neplatnosti zmluvného vzťahu. Už len z vyššie uvedeného nesprávneho procesného postupu je podľa názoru žalobcu dostatočne preukázaná potreba okamžitej revízie odvolacím súdom, avšak je potrebné aj z hľadiska obsahu zmluvy poukázať na perfektnosť posudzovaného právneho úkonu. Žalobca v súdnom konaní okrem (nesporných) skutkových tvrdení doložil konkrétnu zmluvu vrátane celého radu listinných dôkazov, o. i. najmä výpisu z účtu (platobnej histórie). V predmetnej zmluve je veľmi konkrétne špecifikované, že aktuálna výška úverového rámca je 550 eur, cena tovaru alebo služby je 539 eur. Aj predpoklady pre výpočet RPMN vychádzajú zo sumy 550 eur. Aj zo správania žalovanej je zrejmé, že táto aktívne od roku 2017 do roku 2021 plnila zmluvné dojednania, teda neboli pochybnosti o tom, koľko, komu a ako má platiť. Je nepochopiteľné a podľa názoru žalobcu aj rozporné s doktrínalno ustáleným výkladovým pravidlom priority platnosti právnych úkonov v súkromnoprávných vzťahoch, ak súd bez akejkoľvek námietky ktorejkoľvek zmluvnej strany vyhlási absolútnu neplatnosť zmluvy. Podľa názoru žalobcu je naopak nesporné, zrejmé, a celým radom listinných dôkazov preukázané, že zmluvný vzťah existoval, pričom sa jednalo o poskytnutie revolvingového úveru postupcom žalovanej vo výške 550 eur za zmluvne dohodnutých podmienok (pričom maximálna možná výška úverového rámca 5.000 eur je irelevantná a nikto okrem súdu z nej neodvozoval žiadne právne účinky, čo možno okrem nesporných skutkových tvrdení vyčítať aj zo správania zmluvných strán). Nenáležitý je potom aj odkaz na bližšie necitované rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/121/2015, ktoré okrem toho, že zákonite vyšlo o niekoľko rokov skôr, ako predmetná zmluva existovala (teda je vylúčená aplikabilita už len z tohto dôvodu), netvorí judikatúru najvyšších súdnych autorít a konajúci súd ňou nie je viazaný ani len v rovine inšpirácie, keďže (individuálny) skutkový a právny stav v danom prípade nekorešponduje s predmetnou vecou. Rovnako tak je nesprávny a nepredvídateľný poukaz na (bez mála) 10 rokov staré (obsolentné) rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a v Trnave vo vzťahu k údajnej absencii adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a s tým spojeným následkom bezúročnosti pre prípad, že by zmluvný vzťah existoval. Ani tieto rozhodnutia v čase uzavretia zmluvy neexistovali, avšak súdna prax judikatórne dospela k úplne iným právnym záverom, ako súd prvej inštancie cituje v predmetnej veci (napr. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) z 25.7.2023 sp. zn. 4Cdo/129/2022). V uvedenom prípade je však priamo v zmluve v osobitnom čl. 14 uvedené: (autorsky spracované - skrátené) „Banka a Klient sa dohodli, že prípadné spory vyplývajúce zo zmluvy budú prednostne riešené dohodou zmluvných strán. Banka a Klient sa dohodli, že všetky právne vzťahy, ktoré súvisia s podávaním a vybavovaním reklamácií týkajúcich sa zmluvy, sa budú riadiť platným Reklamačným poriadkom Banky. Reklamačný poriadok Banky je dostupný v sídle spoločnosti a na jej internetových stránkach. Banka si vyhradzuje právo vyžadovať písomnú formu reklamácie alebo sťažnosti Klienta. Orgánom kontroly dodržiavania zmluvných podmienok nad poskytovaním služieb je Národná banka Slovenska.“ V reklamačnom poriadku dostupnom aj online sa uvádza, že adresou na uplatnenie reklamácie je sídlo Banky (dostupné online napr. na J.). Treba tiež podoznieť, že postupca je riadne označený aj v záhlaví zmluvy, kde je aj sídlo Karadžičova 2, 811 09 Bratislava a žalovaná netvrdila, že by v zmluve resp. reklamačnom poriadku chýbala adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie. Na základe uvedeného nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že absentovala náležitosť spotrebiteľského úveru – adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie – keďže táto tam jednak bola, jednak odkazuje inkorporačnou

klauzulou na osobitný reklamačný poriadok a spotrebiteľ túto skutočnosť (či už oboznámenie, vedomosť, doručenie, podpis) nijakým spôsobom nenamietal.

Na základe uvedeného žalobca považuje právne názory súdu prezentované v napadnutom rozsudku za predčasné, zmatečné a zjavne nesprávne, nakoľko v konaní bolo bez rozumných pochybností preukázaná existencia zmluvného vzťahu ako aj perfektnosť právneho úkonu vylučujúca akúkoľvek neplatnosť. Skúmanie bonity spotrebiteľa je bezpochyby otázkou skutkovou. Okrem toho je nutné podotknúť, že skúmanie bonity je otázkou odbornou, teda aj prípadná povinnosť súdu preskúmať splnenie tejto povinnosti je limitovaná na samotný prieskum - nie následné vyhodnocovanie, či by súd ako veriteľ na základe doložených listín spotrebiteľovi úver poskytol. Podľa uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/45/2022 z 10.11.2022: „Taktiež je otáznou, či je to súd, ktorý vyhodnocuje správnosť výsledku hodnotenia bonity v tom zmysle, či nejde o otázku odbornú; zo zákonnej formulácie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. aj z citovaného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že je to poskytovateľ úveru, ktorý posudzuje úveruschopnosť; povinnosťou súdu je ex offo preskúmať to, či veriteľ zákonom mu uloženú povinnosť splnil.“ Žalobca v tomto smere neviduje vo vzťahu k žalobcom predloženému skúmaniu bonity zo strany postupcu, vrátane dôkazov žiadne konkrétne popretie tvrdení, či jednotlivých dôkazov zo strany žalovaného (§ 151 ods. 1 CSP). Súd nemôže ani v spotrebiteľskom spore nahrádzať procesnú aktivitu strán v celom rozsahu, keď žalovaný nielenže nenavrhol a nepredložil vykonať dôkaz za účelom preukázania, že právny zástupca žalobca neskúmal jeho bonitu, ale sa ani touto argumentáciou v konaní nebráni(l). Žalobca v tejto súvislosti zároveň pripomína, že súdny dvor Európskej únie vo svojom rozhodnutí C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej naznačil, že aj ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru, a že aj Ústavný súd SR je vo svojej judikatúre kritický pri primeranej ochrane spotrebiteľa. Medzi inými vo svojom náleze sp. zn. PL ÚS 11/2016 zo 07.02.2018 Ústavný súd tiež konštatoval, že v sporovom konaní je pozícia sudcu ako vyhadávača dôkazov len v prospech jednej strany neprijateľná. Citoval z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/3/2022 z 9.2.2023 a ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ a uviedol, že žalobca riadne doručil súdu skutkové tvrdenia a dokumentáciu preukazujúcu skúmanie bonity, a to okrem podanej žaloby najmä vyjadrením z 21.12.2023. Na týchto tvrdeniach a dôkazoch žalobca zotrváva, pričom boli v konaní zároveň nespornými (§ 151 ods. 1 CSP). Veriteľ je povinný pred poskytnutím úveru vypočítať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 19 ZoSU), z údajov podľa § 7 ods. 20 ZoSU. Podrobnosti o výpočte limitu stanoví v zmysle ust. § 7 ods. 41 ZoSU Národná banka opatrením. Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2017 z 14. novembra 2017 (ďalej ako „opatrenie“) však nadobudlo účinnosť až 1.1.2018. Žiadna právna úprava, upravujúca metodiku výpočtu limitu, požiadavky na zisťovanie informácií a predkladanie dokladov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa a na overovanie údajov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa alebo limit na podiel spotrebiteľských úverov poskytnutých prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu voči celkovému objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov a výška tohto limitu v čase poskytnutia úveru teda neexistovala. V čase uzavretia úveru nebolo účinné Opatrenie, preto veriteľ postupoval v súlade s ust. § 7 ods. 21 ZoSU. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že veriteľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver povinný brať do úvahy dobu na ktorú sa úver poskytuje (veriteľ zohľadňuje maximálne dobu splatnosti úveru, ktoré stanovuje Národná banka Slovenska), príjem spotrebiteľa (§ 7 ods. 1 ZoSU), údaje o existujúcich záväzkoch získané z jedného alebo viacerých registrov (§ 7 ods. 17 ZoSU) a výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b). Na účel vypočítania týchto nákladov musí veriteľ poznať údaje o rodinnom stave a počte vyživovaných osôb spotrebiteľa. Tento údaj poskytuje spotrebiteľ veriteľovi podľa ust. § 7 ods. 2 ZoSU, nakoľko poskytovateľ úveru tento údaj nemá možnosť získať z verejných zdrojov. Žalobca v konaní predložil výstup z interných aplikácií postupcu, ktoré zaslal žalobcovi na preukázanie riadneho overenia schopnosti splácať poskytnutý úver žiadateľov o úver. Overovanie schopnosti splácať úver prebieha vo väčšine prípadov v automatickom režime, pričom údaje potrebné na posúdenie žiadosti o úver sú napríklad z úverového registra alebo Sociálnej poisťovne získavané vo forme dát, ktoré v čitateľnej podobe zobrazujú len interné aplikácie postupcu. Postupca preto tieto údaje pretavil do priloženého výstupu. Uvedený výstup obsahuje údaje zhromaždené z príslušných registrov aj z otázok položených žiadateľovi o úver, ktoré boli použité pri posudzovaní bonity. V dokumente spracovanie osobných údajov uviedol spotrebiteľ ostatné záväzky s mesačnou splátkou 0 eur. Uvedené veriteľ overil dopytom do úverového registra, z ktorého veriteľ zistil, že spotrebiteľ mal jeden existujúci úverový záväzok vo výške 121 eur. Veriteľ počítal s celkovým mesačným úverovým zaťažením v sume 138 eur, ktoré predstavuje mesačnú splátku novo poskytnutého úveru 17 eur a existujúcich úverov 121 eur. V dokumente spracovanie osobných údajov uviedol dlžník čistý mesačný príjem 850 eur u zamestnávateľa INVETEVA LOZORNO od 2015. Príjem bol overený nezávislým dopytom do Sociálnej poisťovne z

30.9.2017. Výsledkom dopytu bola pozitívna odpoveď na otázku č. 10. - Má klient za pred predposledný mesiac od všetkých zamestnávateľov dostatočný vymeriavací základ? Veriteľ teda počítal s mesačným príjmom vo výške 850 eur. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum hlavného dlžníka v celkovej sume 199 eur. V tejto súvislosti dal žalobca do pozornosti, že pri výdavkoch veriteľ počítal so sumou 387 eur (splátky úverov – 138 eur, paušálne výdavky – 199 eur (životné minimum), ktoré reprezentujú obvyklé mesačné výdavky spotrebiteľov na stravu, bývanie, ošatenie a pod., priznané výdavky na nájomné vo výške 50 eur). Výpočet limitu bol teda realizovaný nasledovne: (výška existujúcich splátok úver a výška splátky poskytnutého úveru + výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť + výška priznaných pravidelných výdavkov) musí byť nižšia ako výška príjmu. $138 \text{ eur} + 199 \text{ eur} + 50 \text{ eur} = 387 \text{ eur}$, čo je menej ako overený čistý príjem spotrebiteľa. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa, nakoľko ten v žiadosti neuviedol žiadne vyživované dieťa a rodinný stav uviedol ako slobodný. Životné minimum na členov domácnosti spotrebiteľa ku dňu poskytnutia úveru bolo teda vo výške 198,08 eur. Pokiaľ ide o závery právne (t. j. to, aké výdavky súd od veriteľa vlastne požaduje preverovať pri skúmaní bonity), žalobca uvádza, že veritelia nie sú povinní žiadať preukázanie konkrétnych mesačných výdavkov (napríklad faktúrami za telefón, energie a pod.). Žalobca zastáva názor, že uplatňovanie paušálnych výdavkov, v súlade s Opatrením a ZoSÚ, spĺňa predpoklady postupu s odbornou starostlivosťou. Veriteľ postupoval v súlade so ZoSÚ a Opatrením, a riadne overil schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Proces overovania schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver prebieha vo väčšine prípadov v automatickom režime bez osobného vstupu zamestnanca banky. Znenie § 7 ods. 20 písm. d/ ZoSÚ, kde je stanovený spôsob výpočtu limitu sa uvádza, že v rámci výpočtu sa zohľadňujú peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa. Dôvodová správa k danému ustanoveniu uvádza nasledovne: Peňažnými záväzkami znižujúcimi príjem spotrebiteľa uvedenými v písm. d) sa rozumejú všetky pravidelné výdavky spotrebiteľa, ktoré znižujú jeho príjem (výška výživného, výška splátky úverov a pôžičiek a pod.). Analogicky v tejto súvislosti (overovanie výdavkov spotrebiteľa) možno poukázať na článok Národnej banky Slovenska, ktorý sa týka síce úverov na bývanie, ale v rámci pojmu „Peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa“ hovorí výlučne o úveroch – finančných záväzkoch. Tiež Opatrenie NBS následne dovysvetlilo tento pojem takto: Výdavky na peňažné záväzky spotrebiteľa sa na účely odseku 1 určujú ako súčet a) výšky splátky poskytovaného spotrebiteľského úveru podľa § 7 ods. 20 písm. c) zákona pri zohľadnení odsekov 12 a 13 a § 4 a sumy peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. d) zákona pri zohľadnení odsekov 14 až 21 – v týchto odsekoch sa už hovorí len o úveroch – rozhodne však nie o nákladoch na lieky a pod. Žalobca poukázal na Vyjadrenie NBS zo 14.3.2024 (žalobca sa obrátil na orgán dohľadu vo veciach povinnosti veriteľa zisťovať iné ako finančné výdavky spotrebiteľa), pričom Národná banka Slovenska ako orgán dohľadu v podstatnom uvádza: „Opatrenie NBS je všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na základe zákonného splnomocnenia, je plne záväzná a veriteľ musí jeho ustanovenia zohľadňovať pri výkone svojej činnosti. Z (tam, pozn. autora) uvedeného je zreteľné spojenie medzi pojmom používaným v zákone č. 129/2010 Z. z. a Opatrením NBS, jeho teoretickým obsahom a materiálным (finančným) vyjadrením, ktoré neponecháva priestor pre vznik povinnosti zisťovať skutočné náklady – výdavky na život spotrebiteľa a s ním posudzovaných osôb. Národná banka Slovenska na základe vyššie uvedeného uzatvára, vychádzajúc z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. a Opatrenia NBS, ďalej zo svojich znalostí a praktických skúseností z dohľadu nad finančným trhom, že pre dodržanie odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský (úver, pozn. autora) sa nevyžaduje skúmanie skutočných bežných výdavkov spotrebiteľa (napr. náklady na bývanie, telefón, internet a výdavky na domácnosť). Na účely posudzovania, či bude spotrebiteľ schopný splácať spotrebiteľský úver postačuje, ak náklady na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb spotrebiteľa budú za podmienok Opatrenia NBS zohľadňovať zákonom stanovené výšky sumy životného minima zvýšenej o 40 % rozdielu medzi celkovou výškou príjmu spotrebiteľa a životným minimom (ak výnimky upravené v Opatrení NBS neustanovujú inak – napr. § 2 ods. 6,8 alebo 9). Orgán dohľadu podotýka, že ustanovenia § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s Opatrením NBS predstavujú zákonné požiadavky na overovanie schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ktorých splnenie zo strany veriteľa sa považuje za dodržanie odbornej starostlivosti. Výklad národnej právnej úpravy, smerníc EÚ a ani dôvodové správy, či recitály k skúmaným právnym normám nenaznačujú, že by medzi povinnosťami veriteľa vykonávajúceho overovanie bonity bola aj povinnosť skúmať konkrétne bežné výdavky spotrebiteľa napr. na chod domácnosti. Stanovenie prísnejších predpokladov pre výpočet ukazovateľa schopnosti splácať, než určuje zákon č. 129/2010 Z. z. v spojení s Opatrením NBS, je možné iba zmenou týchto predpisov alebo na základ rozhodnutia veriteľa. Stanovisko predstavuje právny názor orgánu dohľadu ako orgánu

aplikácie práva a gestora Opatrenia NBS. Tento právny názor je uplatňovaný pri výkone dohľadu zo strany odboru ochrany finančných spotrebiteľov nad veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery podľa zákona č. 129/2010 Z. z. "Dôkaz: Vyjadrenie NBS zo 14.3.2024. Nesprávny je potom právny a skutkový záver súdu, že postupca nepostupoval s odbornou starostlivosťou, nakoľko tento záver súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a javí sa skôr ako popieraním žalobcom predložených dôkazov a tvrdení zo strany súdu, ktoré (čo do ich obsahu) samotná žalovaná nepoprela. Súd učinil právne závery nad rámec zákonitostí civilných sporových pravidiel, kedy vychádza zo záverov, ktoré v konaní nikto netvrdil/nerozporoval. Súd si v tejto súvislosti dovodil nesprávny obraz na predmetný spor, čo mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Ani samotný súd neuvádza, akým (iným) spôsobom mal ešte postupca preverovať bonitu žalovaného. Na základe uvedeného je zrejmé, že postupca starostlivo skúmal finančné záväzky spotrebiteľa a ostatné záväzky spotrebiteľa zohľadnil tzv. životným minimom, čo je o. i. všeobecne akceptovaný postup aj naprieč rozhodovacou praxou slovenských súdov. Postupca ako banka nemá možnosť sa o iných záväzkoch spotrebiteľa dozvedieť inak ako priamo od spotrebiteľa, pričom výdavkami sa rozumejú finančné výdavky a nie účet za telefón, lieky a pod., keďže z logiky veci sa tieto menia v čase a neposkytnú dodávateľovi žiaden reálny obraz z hľadiska zhodnocovania bonity. Nariadenie GDPR stanovuje z pomedzi základných zásad spracúvania osobných údajov fyzických osôb aj zásadu tzv. minimalizácie spracúvaných údajov. Spracúvanie informácií vyžadovaných zo strany súdu nemá žiaden zákonný podklad. Veriteľ ako spracúvateľ osobných údajov nemôže pod rúškom skúmania bonity spracúvať o dlžníkovi akékoľvek údaje. Žalobca opakovane poukazuje na skutočnosť, že je to práve žalovaná, ktorá je ako spotrebiteľ povinná uvádzať pravdivé údaje vo svojej žiadosti o úver. Dodávateľ nie je policajný orgán, t. j. jeho možnosti skúmania bonity spotrebiteľa sú limitované (Nariadenie GDPR) a musí prioritne vychádzať z údajov, ktoré mu poskytol spotrebiteľ v žiadosti o úver. Žiadosť o úver je pritom aj v zmysle obchodných podmienok nevyhnutným predpokladom pre uzavretie zmluvy. Žalobca v obdobnej právnej otázke (skúmanie bonity) poukázal aj na rozhodnutia iných vyšších súdnych autorít, ktoré potvrdzujú právny názor žalobcu, z ktorých citoval a to: rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/16/2022 z 28.6.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/44/2021 z 25.8.2022, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoCsp/3/2022 z 27.5.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/19/2021 z 25.11.2021, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6CoCsp/37/2020 z 23.06.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/36/2022 z 27.10.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/24/2022 z 20.10.2022, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/85/2021 z 31.8.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/20/2021 z 13.9.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/3/2022 z 9.2.2023. Na základe uvedeného je potom nesprávny aj nadväzný právny záver súdu o bezdôvodnom obohatení, bližšie rozvedený vyššie. Napadnutý rozsudok je tak podľa názoru žalobcu nevyhnutné podrobiť revízii zo strany odvolacieho súdu, nakoľko je zjavné, že žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie tejto žaloby.

3. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadрила, odvolací návrh nepodala.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

5. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeného rozsahom a dôvodmi odvolania je posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobu zamietol a II. výrokom žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Súd prvej inštancie uzavrel, že právny vzťah založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, preto je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení

Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (O.z. a ZoSÚ). Odvolací súd sa s týmto záverom stotožňuje, tento nespochybnil ani odvolateľ.

7. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Bol názoru, že táto zmluva je neurčitá v jej základnej obsahovej náležitosti, ktorou je výška (schváleného) úverového rámca, keď v zmluve sa uvádza suma 5.000 eur ako tzv. úverový rámec, ale súčasne aj suma 550 eur ako tzv. aktuálna výška úverového rámca. Túto nezrovnalosť nie je možné odstrániť ani výkladom, a teda nie je možné ustáliť aký (schválený) úverový rámec si účastníci zmluvy vlastne v tejto zmluve dohodli. Vzhľadom na uvedené (keďže dojednanie o výške schváleného úverového rámca predstavuje podstatnú náležitosť zmluvy o úvere, čím je toto dojednanie neoddeliteľné od zvyšného obsahu zmluvy o úvere) možno celú zmluvu podľa § 37 ods. 1 O.z. považovať za (absolútne) neplatnú pre jej neurčitosť. Na absolútnu neplatnosť zmluvy musí pritom súd prihliadať ex offa (aj bez návrhu strán), a to obzvlášť v prípade, ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, kedy súd môže aj podľa procesných predpisov (§ 295 CSP) vykonávať dôkazy ex offa.

Odvolateľ v odvolaní nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o revolvingovom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, uzavretá medzi postupcom a žalovanou dňa 30.9.2017 je neplatná z dôvodu neurčitosti, nakoľko nie je zrejmé, aký úverový rámec si zmluvné strany dohodli. Podľa názoru odvolateľa/žalobcu je predmetný nikým netvrdený záver súdu nesprávny a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Zároveň súd predmetným postupom – určením neplatnosti zmluvy za nespornosti skutkových tvrdení, doložením radu dôkazov preukazujúcich zmluvný vzťah a najmä bez výzvy na doplnenie žaloby – znemožnil žalobcovi uskutočňovať mu jeho procesné práva v takom rozsahu, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti poukázal na to, že súd výzvou z 19.6.2023 vyzýval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení žaloby podľa § 150 CSP vo vzťahu k žalovanej čiastke 29 eur (náklady spojené s uplatnením pohľadávky), žalovanej čiastke 54,67 eur (úroky z úveru), splnenia povinnosti podľa § 7 ZoSÚ, splnenia podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 O.z. V predmetnej výzve – na ktorú žalobca aj riadne reagoval doložením vyžadovaného – žalobca podľa obsahu nenachádza výzvu súdu podľa § 129 ods. 1 CSP, je z nej zrejmé, že súd žalobcu na doplnenie žaloby – skutkových tvrdení vo vzťahu k uzavretiu zmluvy resp. jej obsahu – vôbec nevyzýval. Súd žalobcu vyzýval na zdôvodnenie vedľajších skutočností, ktoré nastupujú až druhotne, kedy niet sporu o existujúcom zmluvnom vzťahu. Rozhodnutie súdu sa javí byť v maximálnej možnej miere prekvapivé, ak súd vôbec nevyzýval na doplnenie žaloby ohľadom existencie zmluvného vzťahu resp. výšky poskytnutého úveru, naopak žiadal od veriteľa vysvetlenie skutkových tvrdení, ktoré majú pôvod v existujúcom zmluvnom vzťahu a napokon v rozsudku súd dospel k záveru o neurčitosti a teda absolútnej neplatnosti zmluvného vzťahu. Žalobca v súdnom konaní okrem (nesporných) skutkových tvrdení doložil konkrétnu zmluvu vrátane celého radu listinných dôkazov, o. i. najmä výpisu z účtu (platobnej histórie). V predmetnej zmluve je veľmi konkrétne špecifikované, že aktuálna výška úverového rámca je 550 eur, cena tovaru alebo služby je 539 eur. Aj predpoklady pre výpočet RPMN vychádzajú zo sumy 550 eur. Aj zo správania žalovanej je zrejmé, že táto aktívne od roku 2017 do roku 2021 plnila zmluvné dojednania, teda neboli pochybnosti o tom, koľko, komu a ako má platiť. Je nepochopiteľné a podľa názoru žalobcu aj rozporné s doktrínálne ustáleným výkladovým pravidlom priority platnosti právnych úkonov v súkromnoprávných vzťahoch, ak súd bez akejkoľvek námietky ktorejkoľvek zmluvnej strany vyhlási absolútnu neplatnosť zmluvy. Podľa názoru žalobcu je naopak nesporné, zrejmé, a celým radom listinných dôkazov preukázané, že zmluvný vzťah existoval, pričom sa jednalo o poskytnutie revolvingového úveru postupcom žalovanej vo výške 550 eur za zmluvne dohodnutých podmienok (pričom maximálna možná výška úverového rámca 5.000 eur je irelevantná a nikto okrem súdu z nej neodvozoval žiadne právne účinky, čo možno okrem nesporných skutkových tvrdení vyčítať aj zo správania zmluvných strán). Nenáležitý je potom aj odkaz na bližšie necitované rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/121/2015, ktoré okrem toho, že zákonite vyšlo o niekoľko rokov skôr, ako predmetná zmluva existovala (teda je vylúčená aplikabilita už len z tohto dôvodu), netvorí judikaturu najvyšších súdnych autorít a konajúci súd ňou nie je viazaný ani len v rovine inšpirácie, keďže (individuálny) skutkový a právny stav v danom prípade nekorešponduje s predmetnou vecou.

Odvolací súd k tejto námietke uvádza nasledovné: Pokiaľ odvolateľ namieta, že súd prvej inštancie určil neplatnosť zmluvy bez akejkoľvek námietky, za nespornosti skutkových tvrdení, po doložení ním radu dôkazov preukazujúcich zmluvný vzťah a najmä bez výzvy na doplnenie žaloby – skutkových tvrdení vo vzťahu k uzavretiu zmluvy resp. jej obsahu a rozhodnutie je prekvapivé, odvolací súd tieto námietky nepovažuje za dôvodné, nakoľko poučovaciu povinnosť súdu nemožno vykladať tak, že by mal súd poučovať účastníkov o hmotnom práve, pretože potom by už nešlo o odstraňovanie väd podania

(podľa § 129 CSP), ktoré bránia prerokovaniu a rozhodnutiu veci, ale išlo by o radu strane, ako by mala postupovať, aby bola prípadne vo veci úspešná. Uvedené by znamenalo inter alia tiež porušenie práva strany na rovnaké postavenie v prebiehajúcom súdnom konaní (porovnaj nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. I. ÚS 223/2013). Právny úkon je neurčitý, pokiaľ je prejav vôle síce z jazykovej stránky zrozumiteľný, ale nejednoznačný je jeho vecný obsah – a tým, je neurčitý s tým, že neurčitosť nie je možné odstrániť ani použitím výkladových pravidiel (§ 35 ods. 2 O.z., výklad nemôže dopĺňať právny úkon) alebo dispozitívnych ustanovení zákona. Ak ide o právny úkon, pre ktorý je ustanovená pod sankciou neplatnosti písomná forma, musí táto určitosť obsahu vyplývať z textu listiny, v ktorej je zaznamenaná – nestačí, ak je to známe zmluvným stranám, podľa súdnej praxe nestačí, ak je zmluvným stranám jasné, čo je predmetom právneho úkonu, pokiaľ to objektívne nie je známe iným tretím osobám. Absolútna neplatnosť zmluvy nastáva zo zákona od počiatku a súd je na ňu povinný prihliadať ex officio (z úradnej povinnosti, nie je potrebný návrh ani námietka). nemožno ju žiadnym spôsobom napraviť (konvalidácia alebo ratihabícia), zakladá nároky z bezdôvodného obohatenia (§ 451 a nasl.). Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Strany by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočené takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/42/2010). V predmetnej veci súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 13.3.2024 (konanom v neprítomnosti strán a splnomocnenkyne žalobcu) postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP, pričom tiež uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci: „Sudkyňa konštatuje, že zmluva ktorá je predmetom sporu je neurčitá v jej základnej obsahovej náležitosti, ktorou je výška schváleného úverového rámca. V zmluve sa uvádzajú ohľadom úverového rámca dva údaje a to jednak údaj 5 000 € a 550 € ako tzv. aktuálna výška úverového rámca. Vzhľadom na tieto skutočnosti je nutné celú zmluvu o úvere považovať za neplatnú pre jej neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ len sumu ktorú od žalobcu na základe tejto neplatnej zmluvy dostala. Z vyjadrení žalobcu je zrejmé že žalovaná čerpala sumu 669 € a splatila sumu 753,45 €, čiže viac ako čerpala. Vzhľadom na tieto skutočnosti je žaloba nedôvodná.“ Postup súdu v predmetnej veci bol potom podľa názoru odvolacieho súdu pre strany a zástupcu žalobcu (na základe týchto úkonov) predvídateľný a transparentný, súd prvej inštancie vec prejednal a na pojednávaní dňa 13.3.2024 v spore aj rozhodol v neprítomnosti strany žalobcu (splnomocnenkyňa žalobcu bola riadne a včas predvolaná na pojednávanie a poučená, predvolanie jej bolo doručené 4.3.2024), ktorá sa pojednávaní nezúčastnila a nepožiadala o odročenie pojednávania, v podaní zo 6.3.2024 žalobkyňa požiadala súd, aby v záujme hospodárnosti konania s prihliadnutím na skutkový a právny stav veci rozhodol o žalobe na základe predložených dôkazov bez osobnej účasti sporných strán, k čomu v súlade s ust. § 177 ods. 2 písm. b/ CSP udeľuje súhlas. Žalobca ani v odvolaní nenamietal prejednanie a rozhodnutie veci v jeho neprítomnosti na danom pojednávaní. Tým, že sa strana žalobcu z vlastného rozhodnutia nezúčastnila nariadeného pojednávania, na ktoré bola riadne a včas predvolaná, sa sama pripravila o možnosť dozvedieť sa predbežné právne posúdenie veci. Odvolací súd síce nie je viazaný názorom súdu rovnakého ani nižšieho stupňa, to však nič nemení na správnosti záverov súdu prvej inštancie o neurčitosti podstatnej časti úverovej zmluvy (jej základnej obsahovej náležitosti) o určení sumy (limitu), do ktorej budú peňažné prostriedky poskytnuté/výšky úverového rámca (ktorá časť je z hľadiska vzniku zmluvy kogentná, neoddeliteľná od zvyšného obsahu zmluvy o úvere) a o absolútnej neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy z dôvodu neurčitosti (§ 37 ods. 1 O.z.), s ktorými závermi sa odvolací súd stotožňuje.

8. Súd prvej inštancie z právneho záveru o (absolútnej) neplatnosti zmluvy ako celku vyvodil, že žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi právnym titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 457 O.z. len sumu, ktorú od žalobcu na základe tejto neplatnej zmluvy dostala, žalovaná dostala sumu 669 eur, po odpočítaní doteraz (na základe tejto zmluvy) žalovanou uhradenej sumy vo výške 753,50 eur, žalovaná zaplatila viac ako dostala, preto súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď na základe absolútne (od počiatku) neplatnej úverovej zmluvy žalobcovi nikdy nemohol vzniknúť ani nárok na dojednané poplatky ani riadne úroky. Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania (uplatnené od 28.4.2021), tak vzhľadom na to, že zmluva z 30.9.2017 je absolútne neplatná, teda neplatná od počiatku (od jej uzatvorenia), nikdy nemohlo prísť k jej ukončeniu neskôr. K bezdôvodnému obohateniu došlo na strane žalovanej už momentom poskytnutia jej jednotlivých súm úverových prostriedkov, teda čerpaním týchto prostriedkov zo strany žalovanej. V prípade bezdôvodného obohatenia je splatnosť daná § 563 O.z., teda odvíja sa od momentu doručenia výzvy oprávnenej osoby povinnej osobe na vydanie bezdôvodného obohatenia. Za takúto

výzvu možno považovať aj výzvu žalobcu obsiahnutú v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v tomto oznámení bola žalovaná vyzvaná (hoci z nesprávneho právneho titulu, teda nie z titulu bezdôvodného obohatenia) na úhradu dlžnej sumy (632,47 eur). Keďže toto oznámenie (ako hmotnoprávny úkon) bolo doručené žalovanej dňa 30.4.2021, bolo by možné podľa § 563 O.z. priznať žalobcovi úroky z omeškania najskôr od 1.5.2021. Z úverového účtu žalovanej je zrejmé, že už ku dňu 1.4.2021 žalovaná zaplatila sumu 754,50 eur (správne 753,50 eur). Z uvedeného je zrejmé, že ku dňu 1.5.2021 žalovaná nebola v omeškani a preto súd žalobu zamietol aj v časti uplatnených úrokov z omeškania.

Odvolačný súd sa s uvedenými závermi súdu prvej inštancie stotožňuje.

9. Ak sa odvolačný súd v odôvodnení tohto jeho rozsudku nezaoberal konkrétnou námietkou sporovej strany, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie v danej veci za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potvrdeniu napadnutého rozhodnutia odvolačný súd sa ďalšími námietkami uvedenými žalovanou v odvolacom konaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu.

10. Odvolačný súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil, čo sa týkalo aj rozhodnutia o náhrade trov prvoinštančného konania (odvolaním osobitne nenapadnutého, avšak závislého od rozhodnutia vo veci samej).

11. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vzhľadom k tomu, že žalovanej (ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech) trovy v odvolacom konaní nevznikli (žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, do odvolacieho konania sa nezapojila, z obsahu spisu nevyplýva, že by jej v odvolacom konaní trovy vznikli), o náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018).

12. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

21CoCsp/20/2024

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolačný súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)